

AMBROISE THOMAS HAMLET

OBSAH OPERY

PRVNÍ DĚJSTVÍ

Dvořané oslavují korunovací nového krále Claudia po sňatku s královnou Gertrudou. Přichází princ Hamlet, který však manželství své matky a Claudia komentuje s nevolí. K Hamletovi přistupuje jeho dívka Ophélie a pokouší se ho odvést od chmurných myšlenek. Hamlet ji nejprve odmítá, rozrušen událostmi posledních dnů. Nakonec jej ale obměkčí a Hamlet vyznává svou nekonečnou lásku Ophélii. Ophéliin bratr Laërte se přichází rozloučit se svou sestrou a s Hamletem, neboť byl poslán bojovat do Norska. Ophélii svěruje do opatrování Hamletovi. Laërte odchází na slavnost, které se Hamlet odmítá účastnit. Hamletův přítel Horatio čeká společně se strážníkem Marcellem na prostranství před hradem, zda opět neuvidí přízrak mrtvého krále. Když se k nim blíží Hamlet, hned ho zpravují o včerejším zjevení, kterého byli svědky. Záhy se duch Hamletova otce opět objevuje. Princ ho vyzývá, aby promluvil. Přízrak krále Hamleta naznačuje svému synovi, že s ním chce zůstat o samotě. Hamlet dostává od ducha příkaz k pomstě vraždy, které se na jeho otci dopustil Hamletův strýc Claudius, bratr zemřelého krále, který tak chtěl zastříit stopy svého cizoložství s královnou. Duch však klade Hamletovi na srdce, aby jeho hněv ztrestal pouze Claudia, nikoli Gertrudu.

DRUHÉ DĚJSTVÍ

V zahradách se ocitá rozechvělá Ophélie a běduje nad rozevřenou knihou, jak se Hamlet ze dne na den náhle proměnil. Slova v knize jakoby přesně vystihovala její myšlenky. Blíží se královna, která hledá svého syna právě u Ophélie. Ta ale v slzách vyjevuje královně, že se jí Hamlet vyhýbá. Královna ji ujišťuje o Hamletově lásce. Královna Gertrude tuší nebezpečí odhalení jejich zločinu a začíná ji pronásledovat černé svědomí. Král ji však chlácholí, že se nemusí bát. Přesvědčuje ji, že nic neví a navíc působí pomateně. Claudius žije stále v naději, že princ netuší, že jeho otce otrávil. Hamlet přichází do jejich hovoru. Gertrude se synovu pozornost snaží obrátit ke krásné Ophélii, král jej posílá na cesty. Jejich přání nejsou vyslyšena a Hamlet nato oznamuje, že pozval na večer pro rozptýlení dvora divadelní společnost šašků, mimů a komediantů. Hamlet se s komedianty domlouvá, že zahrají Gonzagovo zavraždění, při němž použijí jed tak, jako jej použil Claudius. V závěru obrazu zpívají Hamletovu pijáckou píseň, v níž opěvují sladké zapomnění, které člověku dopřává pití vína. Začíná hra. Sám Hamlet se stává vypravěčem. Před tím dává svým přátelům Horatiovi a Marcellovi na srozuměnou, aby bedlivě sledovali reakci krále Claudia. Líčí příběh krále Gonzaga a královny Genièvy jako věrnou paralelu k příběhu svého otce a Gertrudy. Poté, co je na Gonzagovi vykonán hanebný čin, pohlédne na Claudia a nahlas se podivuje, jak je král bledý. Ten žádá rozlíceně, aby byli herci okamžitě vyhoštěni z hradu. Všichni včetně Horatia a Marcella zhrozněně útočí na Hamleta, jak opovážlivý kus si dovolil před zraky krále a královny uvést. Hamlet se snaží strhnout králi z hlavy korunu a opět předstírá šílenství a opilost.

TŘETÍ DĚJSTVÍ

Hamlet se ocitá ve stavu hluboké rozpolcenosti. Zvažuje, zda má s pomstou ještě otálet. Klade si známou otázku, zda být, či nebýt. Zjišťuje, že jej někdo sleduje, a schovává se. Vchází Claudius, kterého již začíná tížit neoblomný pocit viny. Pokleká a pokouší se modlit. Prosí mrtvého bratra za přímlovu. Přitom si však uvědomuje, že ho Bůh neslyší. Hamletovi se přičí, aby vztáhl dýku na klečícího strýce. Tu Claudius povolává Ophéliiina otce Polonia, neboť se mu náhle zjevil přízrak zavražděného krále. Hamlet tak poznává, že Polonius králi pomáhal. Když pak k Hamletovi přistupuje jeho matka a vede mu z rozkazu Claudia Ophélii jako nastávající manželku, Hamlet ji rozhodně odmítá a Ophélii radí, aby šla do kláštera. Ophélie mu vrací prsten, který jí daroval, a zrazena utíká. Gertrude s Hamletem zůstává o samotě a cítí z něho spíše hněv než pomatení. Kárá ho, že urazil svého otce. Hamlet před matku staví ctnosti svého otce Hamleta, které zaměnila za nečistou duši jeho bratra. Gertrude se ocitá ve stavu palčivých výčitek. V okamžiku, kdy se začíná obávat, že ji snad chce její vlastní syn zabít, zjeví se Hamletovi opět přízrak mrtvého krále, kterého ale královna v té chvíli nevidí. Duch mu připomíná, aby svou matku ušetřil. Hamlet Gertrudu nabádá, aby nevěřila tomu, že zešílel.

ČTVRTÉ DĚJSTVÍ

Ophélie propadá skutečnému šílenství a utíká na venkov. Tam právě probíhá svěcení jara ve víru radosti a tance. Ophélie jim rozdává květy a zpívá, že Hamlet je jejím chotěm, a poté baladu, v níž naráží na osudné hluboké vody spícího jezera. Všichni shledávají, že Ophélii její rozum a prchají od ní. Ve smutku za divokého smíchu nakonec Ophélie dobrovolně končí svůj život v hlubinách vod.

PÁTÉ DĚJSTVÍ

Dva hrobníci kopou hrob a přitom si zpívají, jak pomíjivé jsou láska, sláva i bohatství. Jenom ve vínu spatřují život. Přichází k nim Hamlet a ptá se, komu chystají hrob. Hrobníci tvrdí, že pro toho, jenž se bude oplakávat zbytečně. Hamlet v duchu prosí zklamanou Ophélii za odpuštění. Spatří kohosi přicházet. Je to Ophéliin bratr Laërte, který se vrátil z vyhnanství. Zděšeně osočuje Hamleta, co to s Ophélií učinil. Jejich zbraně se zkříží. Vtom uslyší kroky. Hamlet ještě netuší, že blížící se smuteční průvod nese tělo utopené Ophélie. Když to Hamlet zjistí, chce se v zarmoucení sám probodnout mečem. V té chvíli se všem zjevuje přízrak mrtvého otce, který promlouvá k Hamletovi, aby splnil svou přísahu. Hamlet následně uštědří Claudiovi smrtelnou ránu a všem sděluje, že to je vrah jeho otce. Poté, co král vydechne naposled, si princ Hamlet za svolání slávy dvorů uvědomuje, že jeho duše je v pekle a on se stává novým králem.